

På vej mod Den Danske Scenekunstscole

Af John Andreassen

Forhistorie

Fra 1. januar 2015 er Den Danske Scenekunstscole (DDSKS) en realitet. I denne artikel forkortes den samlede institution dog DDS. Det er en sammenslutning af seks kunstneriske uddannelsesinstitutioner: Den Danske Scenekunstscole (tidligere Statens Teaterscole) i København, Skuespiluddannelsen Aarhus (tidligere Skuespilleruddannelsen ved Aarhus Teater og endnu tidligere Århus Teaters Elevcole), Dramatikeruddannelsen Aarhus (tidligere Dramatikeruddannelsen ved Århus Teater), Skuespiluddannelsen Odense (tidligere Syddansk Musikkonservatorium & Skuespillerscole i Odense og endnu tidligere Odense Teaters Elevcole), Odsherred Teaterscole (tidligere Scenekunstens Udviklingscenter og endnu tidligere Odsherred Teatercenter) i Nykøbing Sjælland og Musicalakademiet (tidligere Det Danske Musicalakademi) i Fredericia. Disse omtales i artiklen som lokationer.

Men 'grundstenen' blev lagt 20 år tidligere. Under kulturminister Jytte Hilden (S) blev Lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet (lov nr. 289 af 27. april 1994) vedtaget i Folketinget. Det skal naturligvis ikke forstås sådan, at man allerede dengang havde DDS i støbeskeen, men her påbegyndes fundamentet for den langt senere sammenlægning af uddannelserne. Loven afgrænsede statens nationale, økonomiske engagement i kunstneriske uddannelser til at omfatte Det Kongelige Danske Kunstakademis Arkitektkscole, Det Kongelige Danske Kunstakademis Billedkunstscole, Det Kongelige Danske Kunstakademis Konservatorscole, Arkitektkscole i Aarhus,

Det Kongelige Danske Musikkonservatorium, Det Jyske Musikkonservatorium, Vestjysk Musikkonservatorium, Det Fynske Musikkonservatorium, Nordjysk Konservatorium, Rytmisk Musikkonservatorium, Statens Teaterscole og Den Danske Filmscole. Alle var SU-berettigede.

Andre kunstneriske uddannelser, der ikke var SU-berettigede, blev hermed henvist til kommuners eventuelle økonomiske velvilje. Det betød bl.a., at performanceuddannelsen ved Nordisk Teaterscole (NTS, tidligere Tidens Teater 1986-89), der i vid udstrækning klarede sig med deltagerbetaling, måtte lukke i 1999, da Århus Kommune ikke ønskede at støtte uden samfinansiering med staten. Uddannelsen var en udløber af Århus Teater Akademi, der udbød kurser i hhv. folkelig og avantgardistisk teaterkunst 1979-91. Det samme skete for performanceuddannelsen School of Stage Arts, der blev oprettet af Cantabile 2 i 1985 og udbygget, da Cantabile 2 blev egnsteater i Vordingborg kommune i 1990. Her var der også en udstrakt egenbetaling, og uddannelsen lukkede i 2008. Begge baserede sig delvis på skiftende mesterlæreundervisning, og med lukningen af disse opstod der et kunstnerisk, uddannelsesmæssigt tomrum.

Forberedelse

DDS blev skabt på baggrund af et velforberedt politisk planlægningsarbejde. I september 2013 offentliggjorde Kulturministeriet *Udredning om de videregående uddannelser på scenekunstmrådet* (UVUS).

Rapporten var sidste led i legitimeringsprocessen forud for DDS. Den var bl.a. blevet forberedt igennem en Folketingsaftale i efteråret 2006 (excl.

Enhedslisten) om “Større og mere bæredygtige faglige miljøer... på kulturministeriets videregående uddannelsesinstitutioner”. Den blev yderligere udbygget gennem en rapport fra Struktur- og samarbejdsudvalget i 2009, der foreslog en række fusioner, indførelse af Bologna-aftalens målsætninger samt øget internationalisering. Forud for dette havde en række uddannelsesinteresserede institutioner udsendt *Spot på Danmarks skjulte teaterskat – en redegørelse om professionel scenekunst for børn og unge*, der ligeledes pegede på en række ønsker for fremtidens teateruddannelse. Den blev fulgt op af Kulturministeriets *Scenekunst i Danmark – Veje til udvikling* i 2010, der igen strejfede uddannelse. Ministeriet nedsatte så et udvalg, der i 2012 barslede med en mere generel rapport om uddannelseskvalitet: *Kunstnerisk udviklingsvirksomhed. Udredning om vidensgrundlaget* på de videregående kunstneriske uddannelser (KUV). Og så var tiden politisk moden til at tage det sidste legitimerende skridt i realiseringen af en scenekunstnerisk uddannelsesfusion. I foråret 2012 blev der nedsat et hurtigtarbejdende udvalg til at skabe et politisk beslutningsgrundlag inden udgangen af 2012. Det kom til at tage lidt længere tid, men i september 2013 kunne UVUS-rapporten som sagt udgives, men pga. forsinkelsen måtte en egentlig lovgivning udskydes til det følgende folketingsår.

Iflg. udvalgets kommissorium (UVUS s. 74-78) skulle man tage udgangspunkt i regeringens ambitioner om internationale uddannelsesstandards for at skabe konkurrencedygtige uddannelser i verdensklasse – altså ikke blot uddanne til et dansk arbejdsmarked som hidtil – men “løbende tilpasse sig ændrede forhold på arbejdsmarkedet og forsøge at bringe kunstneriske kompetencer i spil i nye erhvervssammenhænge” (s. 74). Det var en fortsættelse af de politiske ønsker om erhvervslivets mulige gavn af kunstlivskompetencer, som Socialdemokratiet og Radikale Venstre påbegyndte med *Dan-*

marks kreative potentiale i 2000, og som siden er blevet udbygget flere gange af de forskellige regeringer.

En anden betingelse var “en løbende tilpasning til de europæiske aftaler om uddannelsesstruktur og -udvikling (Bologna-aftalen)” (s. 74). Med henvisning til universitetsområdet ønskede man en standardisering af hele det videregående undervisnings- og eksamensområde – bl.a. med en opdeling i 3-årige bachelor- og 2-årige kandidatuddannelser (gradsindplacering).

Som en tredje forudsætning skulle fusioner skabe “større mere bæredygtige institutioner” (s. 74), idet man påstod, at “scenekunstuddannelser (er) lokaliseret i små fagmiljøer, hvor de kan være præget af manglende fleksibilitet og manglende mulighed for direkte tværfaglig og tværkunstnerisk udvikling” (s. 75). Desuden skulle de kunstneriske uddannelser “kvalitetssikres (akkrediteres) på lige fod med andre videregående uddannelser” (s. 75).

Udvalget skulle komme med “konkrete forslag og anbefalinger til indholdet og organiseringen af det samlede uddannelsesudbud på hele det statslige og statsligt støttede scenekunstneriske uddannelsesområde” (s. 76) samt de ikke-statsligt støttede områder nycirkus og performance fx. Udvalget skulle bl.a. inddrage nationalt og internationalt (nordisk) materiale og afdække “den forventede udvikling i markedsbehov” (s. 76). Der stod dog ikke noget om, hvor langt ud i fremtiden man skulle forsøge at forudsige forandringer.

Pga. høje arbejdsløshedstal skulle man også overveje, hvordan man kunne “bringe scenekunstneriske kompetencer i spil i nye erhvervssammenhænge” (s. 77). Området havde altså en politisk velvilje: Trods en del arbejdsløshed skal antallet af studerende ikke beskæres i første omgang, men uddannelserne skal alligevel satse en del på supplerende færdigheder i fremtiden. Hvor og hvilke beskrives dog ikke nærmere i udredningen.

Og så endelig den sidste og måske vanskeligste forudsætning for forslagene: Man skal “holde sig inden for den nuværende dimensionering

og økonomiske ramme” (s. 77). Eventuelle forandringer skal m.a.o. være udgiftsneutrale – man skal ikke regne med flere midler trods forbedringer til verdensklasse.

Alt i alt et noget omfattende og bundet mandat. Og vil man beskytte sin branche, er der jo ikke andet at gøre end at gå ind på betingelserne og prøve at argumentere for sin sag. Udvalget slår fra starten til lyd for “en yderligere frigørelse fra mesterlæretraditionen frem mod en aktiv videreudvikling af en moderne pædagogisk og kunstnerisk læringsfilosofi, der lægger vægt på, i kunstnerisk henseende, selvstændige, entreprenorielle, fleksible og tværfaglige kompetencer hos den studerende” (s. 9). Mesterlæreuddannelse er tilsyneladende lig med ældre, begrænsede uddannelser tilknyttet bestemte teatre (s. 74) og ikke en bredere og mere positiv forståelse af mesterlære, som stadig kan have mange produktive former.

Udvalget lægger vægt på indførelsen af ‘kunstnerisk udviklingsvirksomhed’ (KUV), hvor man især henviser til det norske udviklingsarbejde, der blev omtalt i *Kunstnerisk udviklingsvirksomhed. Udredning om vidensgrundlaget* på de videregående kunstneriske uddannelser fra 2012 (KUV s. 12 og 19): “Kunstnerisk udviklingsvirksomhed er en integreret del af en kunstnerisk proces, der fører frem til et offentligt tilgængeligt resultat og ledsages af en refleksion over såvel processen som præsentationen af resultatet.” 2012-udredningen skelner mellem kunstnerisk udviklingsvirksomhed (KUV), kunstnerisk forskning (KF) og kunstnerisk forskning og udvikling (KFoU) (s.13).

UVUS-udvalget bruger kun selve definitionen og går ikke så langt som KUV-udvalget i sin uddybning af de omfattende krav, det kan indeholde: “i tilknytning til det kunstneriske resultat skal foreligge en redegørelse for placering af egen kunstnerisk praksis i forhold til eget fagområde nationalt og internationalt – hvordan projektet bidrager til udviklingen inden for fagområdet – kritisk refleksion over proces (kunstnerisk valg og metode, dialog

med netværk og fagmiljøer m.m.) – kritisk refleksion over resultat (egenvurdering i forhold til projektbeskrivelse)”. Begge udvalg er dog tilsyneladende opmærksomme på, at disse krav kan virke noget akademiske og fremmede inden for nogle kunstuddannelser. KUV understreger, at “Kunstneren/forskeren vælger selv medie og præsentationsform ... en formidling til fagfæller i et medie, som kan anerkendes ... af fagfæller.” Det betyder fx, at skriftlighed ikke er et krav (s. 12). KUV foreslår i stedet udstillinger, koncerter, forestillinger eller viden, der bibringes en institution gennem undervisning eller andet fagligt virke (s.27). UVUS-udvalget forsøger direkte at berolige eventuelle skeptikere og kritikere af den nye, Bologna-strukturerede uddannelse ved at understrege, at “*der bør ikke ske en egentlig akademisering af scenekunstuddannelserne*” (s. 42). Danmark er iflg. udvalget det eneste nordiske land, der – tilsyneladende fejlagtigt – endnu ikke har implementeret Bologna-strukturen, som skulle garantere udvikling af større fagmiljøer og institutioner, der bedre kan klare sig ift. en omfattende internationalisering og dens konkurrenceparadigme (s. 38). At der skulle findes institutioner i Europa, som tilsyneladende klarer sig udmærket udenfor Bologna-strukturen – og dermed kunne være mulige samarbejdspartnere nu – nævnes blot i foribifarten (s. 37).

Generelt opregner UVUS stort set kun argumenter FOR det store projekt, der tilsyneladende er underlagt udviklingen’ som en naturlov uberørt af og urørlig for menneskehånd. Der foretages ikke en afvejning mellem flere mulige udviklingsscenarier. Man har fået én chance politisk, og den tager man selvfølgelig.

Udvalgets forslag om at bruge fællesbetegnelsen “Danmarks Scenekunstscole” blev dog i lovprocessen ændret til “Den Danske Scenekunstscole”.

Beslutning

I L24 Forslag til lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet harmoniseres retningslinierne for alle

former for statslige kunstuddannelser og de institutionelle kombinationer, de består af, i 2014. Hovedparten af lovforslaget omhandler dog den nye institution, DDS.

Ved behandlingen i Folketingets Kulturudvalg er en gruppe (især borgerlige) partier bekymrede over udsigten til centralisering og stordrift i det påtænkte fusionsprojekt. Bl.a. siger Mette Bock fra Liberal Alliance (LA) – trods opbakning til lovforslaget:

Alligevel vil jeg godt sige, at jeg har enkelte bekymringer i den her forbindelse, og det er, at når man lægger mange institutioner sammen til én institution, er det selvfølgelig også udtryk for en centralisering. Vi har set det mange steder. Jeg har selv været involveret i det, både på professionsuddannelserne, altså professionshøjskolerne, og på universitetsniveau. Intentionen og indgangen er jo, at det også skal være en effektivisering af, hvordan tingene foregår, og et udtryk for, at der skal være mindre bureaukrati. Jeg må desværre sige, at min erfaring er, at der meget tit sker det stik modsatte; at man får et hierarki, som er utrolig spidst med lag på lag på lag, og at der kan være en fristelse til, selv om man har en geografisk decentralisering, at der med tiden kommer en centralisering. (Mette Bock).

Men ellers er det især frygten for akademisering, der præger nogle parti- og brancherepræsentanternes kommentarer til forslaget. LA forventer dog, at den nye linje kommer til at fungere:

I nogle af høringssvarene er der udtrykt en bekymring for, om det her nu er udtryk for en akademisering – det udtrykte ordføreren for Dansk Folkeparti også – og om man kommer væk fra, at det skal være praksisrelateret. Den bekymring deler jeg overhovedet ikke. Altså, det, at man reflekterer over sit eget virke, sin

egen profession, og at man også som et led i en bacheloruddannelse forholder sig teoretisk, akademisk til det, kan kun være en styrkelse på alle områder, og jeg tror ikke, det vil være noget, som sker på bekostning af det praksisorienterede. (Mette Bock).

Kun Dansk Folkeparti (DF) stiller spørgsmål til kulturministeren undervejs i udvalgsbehandlingen – om garanti for mesterlære og ikke-akademisering samt ønske om, at der ikke sker en centralisering samt skabes klarhed om ansættelsesprocedurer for Rektor og enkeltrektorer. Og da de tilsyneladende ikke har fået tilstrækkelige garantier fra ministeren, stemmer DF som det eneste parti imod forslaget ved 3. behandling 14.12.2014. Lovforslaget om de videregående kunstneriske uddannelser vedtages på under et minut. En politisk set lille sag – meget grundigt forberedt – er afsluttet. Den Danske Scenekunstscole er en realitet ca. to uger senere, d. 1.1.2015.

Implementering

DDS starter sit nye liv under den første fællesrektor, Mads Thygesen fra Dramatikeruddannelsen i Aarhus, der erstattede Aarhus Teaters daværende leder i UVUS-udvalgets sidste fase. Fra starten skal han tilbringe en del tid ugentlig på den store afdeling i København. På trods af den lange politiske legitimeringsproces står man nu med en 'klassisk' organisationsopgave: Der er for længst truffet en strategisk-principiel beslutning om standardisering af uddannelserne og en fusion som DDS. Men selv om man måske har forberedt sig, skal man altså på kort tid til at operationalisere og implementere en række nye strukturer og procedurer – lægge skinner mens toget kører.

Bekendtgørelserne om styrelse og uddannelse blev først sendt i høring i slutningen af marts for at blive officielt gældende fra 15. maj 2015 – altså fem måneder efter lovens vedtagelse og 4½ måned inde i den nye institutions funktionsperiode.

Sammen med et antal lokationsledere og repræsentanter for ledelsesadministrationen

skal rektor og pro-rektor udgøre en såkaldt ledelsesgruppe i det daglige. Under dem er det øverste fællesorgan for institutionen, skolerådet, der består af 12 medlemmer plus rektor som født formand. Rådet er rådgivende og indstillende, ikke formelt besluttende.

Understrukturen består så af et eller flere faglige studienævn, der består af mindst seks medlemmer i hvert. Rektor, prorektor og planlægningsansvarlige ledere kan ikke være medlem. Formodentlig fordi studienævn(ene) står direkte til ansvar overfor rektor.

Ledelsesgruppe, skoleråd og studienævn er demokratisk understøttende organer, der skal skabe sammenhæng, kommunikation og fornemmelse af medejerskab på tværs af de daglige, geografiske afstande.

Trods de gode intentioner kan man dog risikere, at der opstår det utilsigtede, klassiske 'Organizational Gap' mellem ledelsesgruppen og skolerådet og ikke mindst studienævn(ene) afhængig af, hvordan medlemsfordelingen bliver, og hvordan organerne kommunikerer i det daglige. Og på trods af, at DDS består af fem lokationer, behøver man kun deltage fra fire i skolerådet. Det kan jo bare betyde, at flere af de mindst 14 uddannelsesenheder kan gå sammen og pege på den samme kandidat, og mindst fire steder sikrer en vis demokratisk spredning af ansvar og engagement. Eller også åbnes der her for en yderligere sammenlægning eller reduktion af enheder på længere sigt?

Loven (1362) om de videregående kunstneriske uddannelser åbner for yderligere fusioner/begrænsninger af institutionsenheder. I §1 stk. 2 står der: "Loven gælder også for institutioner, der måtte opstå som følge af 1) spaltning af en eller flere af institutionerne i stk. 1 eller 2) sammenlægning af to eller flere af institutionerne nævnt i stk. 1."

I Styrelses-bekendtgørelsens (283) §1 stk. 2 navngives fem uddannelsesbyer (lokationer) tydeligt, men i §2 i Bekendtgørelse om uddannelse (284) omtales ingen godkendte eksamener fra Odsherred. Betyder det fx, at Odsherreds status

som selvstændigt uddannelsessted er på vej ud? Betyder omtalen af, at "Repræsentanterne for det pædagogisk/kunstneriske personale skal repræsentere 4 forskellige uddannelsessteder" (§6 stk. 4 i styrelsesbekendtgørelsen) også, at Odsherred fusioneres eller ekskluderes fra det statslige fællesskab med tiden – nu hvor der i princippet også åbnes for efteruddannelse på alle lokationer? Eller samles al efteruddannelse i København, som på hjemmesiden taler om "Den Danske Scenekunstscole –Efteruddannelsen"? Eller regnes Aarhus-uddannelserne for én organisatorisk enhed? Eller lægges Fredericia og Odense sammen? Eller nedlægges Odense for at skærpe de andre delfiler?

Økonomisk støttes DDS over finansloven. Samtidig åbner loven (1362) mulighed for en større egenbetaling og for privat sponsering (§17 og 20). Om det betyder, at institutionens enkelte dele fremover forventes at skaffe flere eksterne midler end hidtil, vil tiden vise.

Den 3-årige bachelor-struktur (BA) sættes i gang i studieåret 2015/16. På den måde får man tid til at udvikle både den og den 2-årige kandidatuddannelse (KA), inden den skal træde i kraft. Ikke mindst mht. implementering af de nye krav til refleksion og afklaringen af, hvor, hvordan og hvor meget kunstnerisk udviklingsvirksomhed, der skal finde sted på vej mod et 'udvidet arbejdsmarked'.

Perspektivering

Men vil man 'hele pakken' i forlængelse af Bologna-processen, fusionsidealerne, den enstrengede ledelsesmodel og relevansen for arbejdsmarked(er), må man vel også tage 'fremskridtsreformen' og 'dimensioneringsplanen' med, som en del andre videregående uddannelser tilsyneladende må forholde sig til i de kommende år. Disse reformer kunne kræve færre studerende (på færre uddannelsessteder), der samtidig gennemfører hurtigere end i dag. Fx en Bacheloruddannelse (BA) på tre år og så for nogle færres vedkommende en Kandidatuddannelse (KA) på ca. 1½ år oveni? Den aktuelle politiske

tanke – juni 2015 – om at give bachelorer ret til fx to år på arbejdsmarkedet og stadig beholde muligheden for (at forsøge) at klare optagelsesprøven til KA kunne måske godt blive en realitet også på scenekunstmrådet.

Men hvilke uddannelsesinstitutioner har tilstrækkelige ressourcer til at have et stående uddannelsesberedskab klar, hvis og når nogen måske skulle ønske at fortsætte på KA efter nogle år ude i branchen eller et andet sted? Og vil det så altid være de bedst egnede, der vælger den 'videregående' løsning? Under alle omstændigheder kan en 'studieafslutning' efter tre år jo betyde en decideret beskæring af en række tidligere, 4-årige uddannelser? Bliver KA snarere en slags efteruddannelse?

Under alle omstændigheder tænkte UVUS-udvalget – med henvisning til de daværende rektorer – BA/KA-strukturen som en ret udgiftsneutral foranstaltning: Der "skal ikke være en øget undervisningsmængde, men derimod: ... den nødvendige tid til refleksion og eksperimenter, ... mere plads til fordybelse og koncentration, ... specialisering og fleksibilitet, ... selvstændigt arbejde og kunstnerisk udviklingsarbejde, ... entreprenørielle kompetencer" (s. 45).

Men hvad så, hvis den nye regering efter junivalget 2015 fastholder et politisk krav om, at der skal ansættes tre i det private erhvervsliv for hver én i det offentlige? Og at den uddannede skal ansættes i et job, der ligger i en direkte forlængelse af studiet? Her er det selvfølgelig praktisk, at UVUS åbner for et uspecificeret 'andet arbejdsmarked', da arbejdsløshedstallene ellers kunne bringe nogle uddannelser i fare. Og måske er det også en fordel, at uddannelserne hører under Kulturministeriet i stedet for fx Uddannelses- og Forskningsministeriet – selvom ministrene skulle komme fra samme parti.

Men måske skal man alligevel ikke føle sig helt sikker under Kulturministeriet. Iflg. *Politiken* 23.2.2015 er kulturminister Marianne Jelved kommet med følgende, lettere ildevarslede – politisk-pragmatisk? – udtalelse om national billedkunstudannelse, som måske også kan

overføres til scenekunstmrådet:

Staten har ansvaret for den kunstneriske uddannelse, og derfor er der en billedkunstscole, og den ligger tilfældigvis i København, og det har den gjort siden 1754. Den er dimensioneret til at uddanne det antal billedkunstnere, som Kulturministeriet forventer, at arbejdsmarkedet kan klare. Så har Odense og Aarhus for mange år siden besluttet, at de også ville have en billedkunstudannelse. Det er måske meget forlangt, at staten skal støtte deres billedkunstscole med det samme antal kroner, man bruger på den statslige uddannelse. For i virkeligheden er de andre billedkunstscole med til at problematisere antallet af uddannede billedkunstnere. (Jelved, 2015).

Fremtidige regeringer kunne jo have samme opfattelse.

Uanset hvad, bliver Den Danske Scenekunstscole så en mangfoldighedens paraply over hele landskabet? Eller bliver det en mastodontisk koncern med hovedsæde på Holmen og reducerede divisioneringer rundt i landet? Det afhænger meget af rektors evne, vilje og mulighed for at udvikle og fastholde en rimeligt decentraliseret og demokratisk styring og ledelse. Man må selvfølgelig ønske al mulig held og lykke til DDSKS. Eller som man lidt omvendt plejer at sige i branchen op til premiere – for at forvirre onde ånder, der ellers kunne have lyst til at spolere et godt resultat: "Knæk og bræk!" eller på nudansk: "Break a leg"!

P.S. Performance Studies

Dette nummer af *Peripeti* handler om performance og ønsker mht. performanceuddannelse i Danmark. Og performance-området var repræsenteret ved scenograf Sille Dons Heltoft i udvalget bag *Udredning om de videregående uddannelser på scenekunstmrådet*. Ifølge udvalgets kommissorium skulle de også overveje nycirkus og performance. På trods af venlig omtale flere steder i rapporten, og på trods af at udvalget for fremtiden vil lægge vægt på "selvstændige, entreprenørielle,

fleksible og tværfaglige kompetencer”, der længe har karakteriseret performanceområdet, anbefaler (flertallet i) udvalget dog ikke oprettelse af en hel performance-uddannelse, men nøjes i stedet med at foreslå oprettelsen af “en kandidat-, diplom- eller masteruddannelse i performancekunst” (s.12). Derudover foreslås det, at der nedsættes

et rådgivende fagudvalg bestående af personer med et indgående kendskab til performancekunst, som med inddragelse af branchen får til opgave at komme med forslag til, hvilket niveau der er behov for uddannelse på, og formulere forslag til det faglige indhold af uddannelsen inden for performancekunst.

Dette kan trods alt betragtes som imødekommenhed – som et ønske om at skabe et bedre beslutningsgrundlag end det måske var muligt indenfor den tilmålte tid. Men afslaget kan også skyldes to andre forhold. Først og fremmest, at udvalgets anbefalinger iflg. kommissoriet skulle være udgiftsneutrale, dvs. “holde sig inden for den nuværende dimensionering og økonomiske ramme” (s. 77). Styrkeforholdet i udvalget førte så til et ønske om status quo – et ønske om at bevare så meget som muligt af de involverede institutioners aktuelle aktivitet.

En anden væsentlig årsag kan måske også ses i en grundholdning hos nogle af udvalgsmedlemmerne: “Mange elementer og greb udviklet i performancemiljøerne de sidste årtier er nu blevet etablerede elementer i scenekunsten generelt” (s. 49) og “Udvalget er enig om, at performanceelementer i højere grad bør indgå på relevante scenekunstuddannelser, da de studerende dermed både vil kunne udvikle nye kunstneriske muligheder inden for deres felt og vil få praktisk kendskab til en kunstform, de givetvis vil møde i deres professionelle virke” (s. 50).

Dette synspunkt accepteres selvsagt ikke af repræsentanten for Uafhængige Scenekunstnere. På den ene side støtter hun anbefalingen

om at oprette en kandidat-, diplom- eller masteruddannelse inden for området, men hun anser en grunduddannelse for nødvendig, da hun ser performance som en omfattende, selvstændig kunstform, hvor “Arbejdet med fx visualitet kræver andre analytiske færdigheder end arbejdet med det litterære” (s. 66) og hun stiller et radikalt – udgiftsneutralt – forslag: “Mindretallet anbefaler, at en af de nuværende uddannelser i skuespilkunst omdannes til en uddannelse i performancekunst på samme økonomiske vilkår som skuespilleruddannelserne” (s. 66).

Tiden vil så vise, hvor langt nogle af performancekunstnernes visioner og konkrete forslag – bl.a. i dette nummer af *Peripeti* – kan komme med at bidrage til en mere uddannelsesmæssig imødekommenhed overfor performance, performanceteater, scenekunst med anden æstetik end det klassiske teater – så de fremover bedre kan berige end bekriige hinanden. Bliver performance 1) En ny uddannelse? 2) Et niche-speciale? 3) En lille del af et generelt faghistorisk pensum? eller 4) ...?

John Andreasen

Lektor på Afdeling for Dramaturgi og Musikvidenskab, Aarhus Universitet.

Litteratur

Afale for de videregående uddannelser under Kulturministeriet 2011-2014. Kulturministeriet 27. oktober 2010.

BEK nr. 1089 af 16/11/2005: *Bekendtgørelse om diplom- og masteruddannelser på Kulturministeriets område.*

BEK nr. 1244 af 11/12/2009: *Bekendtgørelse om karakterskala og anden bedømmelse ved visse uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet.*

BEK nr. 283 af 25/03/2015 *Bekendtgørelse om styrelse af Den Danske Scenekunstscole*

(Gældende) 15. maj 2015.

BEK nr. 284 af 25/03/2015 *Bekendtgørelse om*

uddannelse ved Den Danske Scenekunstscole

(Gældende) 15. maj 2015.

Bologna-processen frem mod 2020 – et nyt tiår for europæisk videregående uddannelse. <http://ufm.dk/uddannelse-og-institutioner/internationalisering/internationalt-samarbejde-om-uddannelse/bologna-processen/de-nye-prioriteter-for-bologna-processen.pdf>

Bologna-processen i Danmark – Bolognaprocessen internationalt. <http://pub.uvm.dk/2003/mvu/bilag/bil03.pdf>

Kirsten Dahl: *Spot på Danmarks skjulte teaterskat – en redegørelse om professionel dansk scenekunst for børn og unge.* Odsherreds Teaterskole/Scenekunstens Udviklingscenter, BørneTeaterSammenslutningen og Aarhus Universitet 2008.

Danmarks kreative potentiale. Kultur- og erhvervspolitisk redegørelse 2000. Erhvervs- og kulturministeriet.

Fremtidig organisering af kulturministeriets videregående uddannelser. Struktur- og samarbejdsudvalget. 7. januar 2009.

Kunstnerisk udviklingsvirksomhed. Udredning om vidensgrundlaget på de videregående kunstneriske uddannelser. Kulturministeriet. Januar 2012.

Lov 1994-04-27 nr. 289 Om videregående uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet.

L24 Forslag til lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet. Fremsat den 8. oktober 2014 af kulturministeren (Marianne Jelved) med bilag.

Lov nr. 1362 af 16. december 2014 om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet.

Rammeaftale. Den Danske Scenekunstscole 2015. 6. februar 2015

Scenekunst i Danmark. Veje til udvikling. Kulturministeriet. April 2010.

Oliver Stilling: *Kommuner: Kulturstøtten tipper mod øst. Politiken.* 25.3. 2015.

Udredning om de videregående uddannelser på scenekunstmrådet. Kulturministeriet. September 2013.